

Chovatel a ošetřovatel ovcí a koz (kód: 41-046-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Evidence a označování ovcí a koz	3
Systémy chovu ovcí a koz, údržba stájí a ohrad	3
Manipulace se zvířaty	3
Krmení ovcí a koz	3
Pastva ovcí a koz	3
Péče o zdravotní stav ovcí a koz	3
Reprodukce ovcí a koz	3
Péče o narozená jehňata a kůzlata a o jejich správný růst	3
Získávání kozího a ovčího mléka	3
Zpracování kozího a ovčího mléka	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 26.03.2010

Kritéria a způsoby hodnocení

Evidence a označování ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit povinnost registrace hospodářství, vyjmenovat pověřené organizace a uvést způsoby vedení evidence ovcí a koz	Slovní vyjádření
b) Charakterizovat způsoby označování a označení předvést	Slovní vyjádření + praktické předvedení
c) Rozpoznat a charakterizovat běžná plemena ovcí a koz	Slovní vyjádření a praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Systémy chovu ovcí a koz, údržba stájí a ohrad

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat systémy chovu pro ovce a kozy	Slovně nebo písemně
b) Předvést čištění a dezinfekci zadaných stájových prostor, případně dojírny	Praktické předvedení + slovní vyjádření
c) Popsat postup při obnově trvalých travních porostů	Slovní vyjádření
d) Popsat základní pastevní systémy a technologie	Slovně nebo písemně
e) Posoudit stájové prostředí v zadaném objektu pro zvířata, navrhnout opatření pro zlepšení zoohygienických podmínek	Praktické předvedení + slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Manipulace se zvířaty

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Demonstrovat správný přístup ke zvířatům	Praktické předvedení + slovní vyjádření
b) Popsat zásady vhodné manipulace se zvířaty	Slovní vyjádření a praktické předvedení
c) Charakterizovat zásady bezpečnosti při práci se zvířaty a vysvětlit nutnost jejich dodržování	Slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Krmení ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit techniku krmení, vyjmenovat kategorie krmiv	Slovní vyjádření
b) Rozpoznat přidělené vzorky krmiv, sensoricky posoudit jejich kvalitu a vhodnost pro zkrmování	Praktické předvedení + slovní vyjádření
c) Zvolit vhodná krmiva pro určený druh a kategorii zvířat s ohledem na roční období	Slovní vyjádření
d) Objasnit význam doplňkových krmiv a premixů	Slovně nebo písemně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Pastva ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat skladbu pastevních a lučních porostů a zásady produkce objemných krmiv	Slovně nebo písemně
b) Objasnit zásady napájení zvířat	Slovní vyjádření
c) Vysvětlit význam pastvy a charakterizovat jednotlivé systémy pastvy	Slovní vyjádření nebo písemně
d) Popsat zařízení používaná na pastvinách	Slovní vyjádření + praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o zdravotní stav ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat péči o zdraví ovcí a koz a uvést preventivní opatření, popsat prevenci proti zavlečení chorob	Slovní vyjádření nebo písemně
b) Rozpoznat příznaky onemocnění zvířete	Praktické předvedení + slovní vyjádření
c) Změřit teplotu zvířete	Praktické předvedení + slovní vyjádření
d) Popsat zásady poskytnutí první pomoci při zranění zvířete	Slovně nebo písemně, případně praktické předvedení
e) Vysvětlit význam koprologických rozborů v chovech ovcí a koz a odebrat vzorek trusu	Slovní vyjádření + praktické předvedení
f) Popsat a předvést aplikaci perorálních léčiv	Slovní vyjádření + praktické předvedení
g) Předvést ošetřování paznehtů	Praktické předvedení + slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Reprodukce ovcí a koz

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat způsoby připouštění používané u ovcí a koz	Slovní vyjádření nebo písemně
b) Popsat základní znaky říje u ovcí a koz	Slovní vyjádření a praktické předvedení
c) Uvést délku březosti a způsoby zjišťování gravidity u ovcí a koz	Slovní vyjádření
d) Uvést specifika péče o březí plemence	Slovní vyjádření nebo písemně
e) Rozpoznat příznaky blížícího se porodu	Vizuální kontrola + slovní vyjádření
f) Charakterizovat průběh jednotlivých fází porodu, případně u porodu asistovat	Slovní vyjádření nebo praktické předvedení

Je třeba splnit kritéria a), b), f) a další 1 vybrané kritérium.

Péče o narozená jehňata a kůzlata a o jejich správný růst

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést péči o matku a mládě bezprostředně po porodu	Slovní vyjádření nebo praktické předvedení
b) Vysvětlit zásady odchovu jehňat do odstavu a jehniček a beránků po odstavu	Slovní vyjádření nebo písemně
c) Vysvětlit zásady odchovu kůzlat do odstavu a koziček a kozlíků po odstavu	Slovní vyjádření nebo písemně

Je třeba splnit kritérium a) a jedno z kritérií b) nebo c).

Získávání koziho a ovčího mléka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a technologické postupy používané při získávání mléka u koz a ovcí	Slovní vyjádření nebo písemně
b) Předvést dojení kozy nebo ovce	Praktické předvedení + slovní vyjádření
c) Uvést činitele ovlivňující množství a kvalitu získaného mléka	Slovní vyjádření nebo písemně
d) Vysvětlit význam konzumace mléka a uvést jeho složení	Slovní vyjádření nebo písemně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování koziho a ovčího mléka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ošetřit mléko po nadojení	Praktické předvedení
b) Charakterizovat technologie a pomůcky na zpracování mléka	Praktické předvedení
c) Uvést hlavní principy a zásady při zpracování mléka	Slovní vyjádření nebo praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky smí uchazeč při zkoušce používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Při práci je třeba hodnotit přístup ke zvířatům a respektování požadavků welfare. Je vhodné zadávat uchazečům komplexní úkoly, které umožní ověření několika kritérií v rámci jedné i více kompetencí. Výběr kritérií u jednotlivých kompetencí provádí zkoušející.

Výsledné hodnocení

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce právnické osoby. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělském nebo veterinárním oboru a alespoň 6 let praxe ve funkci s odpovědností za chov hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a kurz pro výkon obecných zemědělských činností v rozsahu 300 hodin akreditovaný Ministerstvem zemědělství a alespoň 6 let praxe ve funkci s odpovědností za chov hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vyšší odborné vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za chov hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- e) Střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oboru vzdělání, který se týká chovu hospodářských zvířat, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- f) Vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborných chovatelských předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

–Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

–Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

–Zemědělský subjekt zaměřený na chov ovcí nebo koz

–Místnost pro písemnou část

–Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení umožňující srovnání s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnoticí standard byl připraven Sektorovou radou zemědělství, v níž byly zastoupeny tyto subjekty:

Agrární komora České republiky
Rybářské sdružení České republiky
Státní veterinární správa České republiky
Zemědělský svaz České republiky
Svaz chovatelů českého teplokrevníka (SCHČT)
Zoologická zahrada hl. města Prahy
Společnost mladých agrárníků České republiky
Svaz vinařů České republiky
Český svaz včelařů, o.s.
Živnostenské společenstvo podkovářů
Ministerstvo zemědělství
Národní ústav odborného vzdělávání v Praze

Na tvorbě hodnotícího standardu se dále podílely:

Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR
Dvůr Ratibořice, Jaroměřice nad Rokytnou